

VERENIGINGSNIEUWS

VERSLAG VAN DE ALGEMENE LEDENVERGADERING OP 29 MAART 1994

Aanwezig: 18 leden van het Genootschap.
Plaats en tijdstip: Heemkundemuseum St. Odiliënberg, 20 uur.

1. Opening.

De voorzitter opent de vergadering. Er zijn afmeldingen binnengekomen van W. de Veen, J. Hermans, W. Bult, G. Jansen, T. Mulder, L. Backbier en P. Spreuwenberg. Het verslag van de vorige ledenvergadering en het jaarverslag van de secretaris worden uitgelekt. Vervolgens is er een leespaauze voor de leden die de stukken niet eerder hebben ingezien.

2. Vaststelling van het verslag van de ledenvergadering in 1993.

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Vaststelling van het jaarverslag 1993.

Het jaarverslag van de secretaris over 1993 wordt eveneens ongewijzigd vastgesteld. Inmiddels is het gepubliceerd in het Maandblad.

4. Vaststelling van de jaarrekening 1993 en de begroting 1994.

De penningmeester geeft een korte toelichting op de jaarrekening 1993 en de begroting 1994. De voorzitter beantwoordt vervolgens enkele vragen, waarna de vergadering beide stukken vaststelt.

5. Verkiezing van bestuursleden.

Volgens het vastgestelde rooster moeten de volgende bestuursleden aftreden: R. Gubbels, F. van Westreenen, L. Hensels en F. Schepers.

L. Hensels en F. Schepers stellen zich herkiesbaar. Als nieuwe penningmeester draagt de voorzitter H. van der Weijden voor. Als nieuw bestuurslid vanuit de pas opgerichte Kring Venray stelt hij J. Teeuwen voor. Zowel de herkiesbare als de nieuwe kandidaten worden met algemene stemmen gekozen. Vervolgens bedankt de voorzitter het aftredende bestuurslid R. Gubbels voor zijn inspanningen voor het Genootschap in de afgelopen jaren. Dat geldt eveneens voor F. van Westreenen, die vandaag afwezig is.

6. Sluiting en vervolgprogramma

De voorzitter sluit de vergadering. Na een

korte pauze geven vier leden van de Vissenwerkgroep een overzicht van hun activiteiten in de afgelopen jaren en een eerste indruk van de resultaten. Onder meer wordt daarbij ingegaan op de gevolgde systematische werkwijze, bijzondere waarnemingen, uitheemse vissoorten en voorlopige verspreidingsbeelden.

Henk Schmitz, secretaris

ADRESSENLIJST BESTUUR PER 29 MAART 1994

A. Lenders (voorzitter)

Groenstraat 106, 6074 EL Melick
04752-2351

H. Schmitz (secretaris)

Vinkenbergh 6, 6074 DL Melick
04752-4757

H. van der Weijden (penningmeester)

Dokter Leursstraat 14, 6041 KM Roermond
04750-11283

R. Akkermans (vice-voorzitter)

Wilhelminalaan 47, 6042 EL Roermond
04750-24281

Sj. van Beek

Herungerstraat 95, 5911 AK Venlo
077-549689

J. van der Coelen

Kremersdreef 5A, 6216 SV Maastricht
043-475825

L. Allemeersch

Talderstraat 25, 3630 Maasmechelen (België), 011-89771964

C. Adams-Kaasra

H. v. Rodenbroeckstr. 43, 6413 AN Heerlen
045-723169

L. Hensels

Tramstraat 9, 6088 EA Roggel
04749-1736

T. Mulder

Bloemenweg 23, 6221 TT Maastricht
043-216122

F. Schepers (lid Dagelijks Bestuur)

Ophoven 56, 6133 XW Sittard
046-528863

P. Thomas

LTM-weg 26, 6412 BP Heerlen
045-728120

J. Teeuwen

Witte Vrouwenstraat 20, 5807 AS Oostrum
04780-86757

C. Geurts (notuliste)

Keurvorststraat 4, 6584 EH Molenhoek
080-585529

D. Th. de Graaf, p/a Natuurhistorisch Museum Maastricht, postbus 882, 6200 AW Maastricht (correspondentie ter info).

Henk Schmitz, secretaris

HAMSTERPROJECT LIMBURG 1994 - I

De Hamster komt in Nederland uitsluitend ten oosten van de Maas in Midden- en Zuid-Limburg voor. Hij behoort in Limburg en in de ons omringende gebieden, Rijnland, Vlaanderen en Wallonië, tot de meest bedreigde diersoorten. De Hamster vindt zijn territorium in het agrarische cultuurlandschap. De veranderingen in het gebruik van dit cultuurlandschap hebben geleid tot een plaatselijk uitsterven van de Hamster, zo is momenteel de indruk. In het kader van de Habitatrichtlijn van de EG geniet de Hamster de hoogste beschermingsprioriteit. In Nederland is de soort beschermd door de Natuurbeschermingswet. Tevens is de Hamster genoemd in het project Genetisch Kapitaal in het Natuurbeleidsplan.

Het eerste doel van het Hamsterproject is het vaststellen van zijn huidige voorkomen aan de hand van een systematische veldinventarisatie. Aan de hand van deze concrete resultaten kunnen vervolgens maatregelen worden voorgesteld voor de bescherming en het behoud van de Hamster in zijn verspreidingsgebied in Limburg. De nadruk ligt hierbij op planologische veiligstelling van de actuele hamstergebieden. Daarnaast zal door middel van het toepassen van beheersovereenkomsten in en met medewerking van de agrarische sector getracht worden de toekomst voor de Hamster in Limburg veilig te stellen. Het doel is dus niet enkel een passieve bescherming voor de Hamster voor te stellen. Immers, deze is reeds gegeven door de Natuurbeschermingswet. Noodzakelijk is een actieve bescherming van de Hamster in het Limburgse landschap. Dit betekent biotoopbescherming en veiligstelling van de kwaliteit van dit biotoop. Zonder deze biotoopbescherming zal de Hamster vrijwel zeker uit Limburg verdwijnen.

Ook andere typische akkerdieren als Patrijs, Ortolaan, Grauwe gors en Geelgors zullen profiteren van deze biotoopbescherming. Ook de typische akkerflora zal er wel bij varen.

De inventarisatie in het veld zal dit jaar tussen juli en september plaatsvinden. De gegevensverwerking vindt plaats tot medio oktober en de planvorming dient in 1995 afgesloten te zijn.

De uitvoering van dit plan wordt financieel en actief gesteund door het Consulentenschap Natuur, Bos, Landschap en Fauna (NBLF) van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, de Provincie Limburg en het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg. Er is een projectgroep samengesteld die dit project zal begeleiden.

U zult in de komende tijd van de voortgang, de resultaten en andere bijzonderheden van het hamsterproject in het Maandblad op de hoogte gehouden worden onder de titel: "Hamsterproject Limburg 1994". Leden van de Zoogdierenwerkgroep zullen daarnaast resultaten van het onderzoek betreffende de Hamster in Limburg publiceren onder de titel: "Euver de Korewoof".

Leo Backbier

HAMSTERPROJECT LIMBURG 1994 - II

OPROEP OM UW MEDEWERKING

Zoals u in het bovenstaande reeds hebt kunnen vernemen, wordt dit jaar een inventarisatie naar het voorkomen van de Hamster ten oosten van de Maas in Midden- en Zuid-Limburg uitgevoerd. Het is van het grootste belang voor de bescherming en het behoud van de Hamster in Limburg dat het huidige verspreidingsgebied zo nauwkeurig en volledig mogelijk in kaart kan worden gebracht. Dus alle gegevens zijn welkom. Ook vroege, oudere hamsterwaarnemingen.

Er zijn een paar mogelijkheden hoe u ons behulpzaam kunt zijn. U kunt in uw omgeving en kennissenkring uitkijken en vragen naar het voorkomen van Hamsters en hamsterburchten.

De aanwezigheid van de Hamster in het agrarische cultuurlandschap wordt het gemakkelijkst vastgesteld aan de hand van burchten op akkers na het oogsten, met name op de stop-

De Hamster (Cricetus cricetus) (foto: T. Lenders, Linnerveld 11-4-1991).

pelvelden van de leem- en lössgronden. De burchten bestaan bovengronds uit twee of meer geheel ronde pijpen met een diameter van 6 tot 8 cm. Er zijn steeds twee kenmerkende gangvormen. Eén pijp loopt verticaal naar beneden, in de zomermaanden zo'n 30 cm. De andere pijp loopt schuin naar beneden waarbij voor deze pijp een langwerpige aardhoop ligt van 40 cm tot 1 m lengte en 10 tot zelfs meer dan 20 cm hoogte. Na de oogst is deze grondhoop vaak vrij sterk geplet, maar steeds goed zichtbaar.

De holdiameter van Mollen en Woelratten is kleiner, tot 4 cm. De uitgeworpen aarde is gewoonlijk veel geringer dan die van de Hamster. De pijpen van Konijnen zijn veelal ovaal met een diameter van zo'n 15 cm. Voor hun pijpen liggen meestal typische uitwerpselen. Een kort meetlatje in de jaszak is steeds handig.

Zichtwaarnemingen van Hamsters zijn vooral mogelijk in de avonduren. De determinatie is onmiskenbaar gemakkelijk door de oranjebruine kleur van de vacht met witte plekken op voorhoofd, hals en poten. De buikvacht is zwart gekleurd. Onze driekleur-

rige inheemse Hamster is tot 20 cm groot en ze hebben maar een kort staartje. Het zijn beslist geen aaibare diertjes!

Een andere mogelijkheid bestaat uit interviewen. Landbouwers, vooral oudere mensen en jagers kennen soms nog burchtplaatsen van de zeldzame, maar plaatselijk soms vrij algemeen voorkomende Hamster. Let wel dat menigeen hier in Limburg de naam Hamster niet kent of mogelijk verwisselt met de Goudhamster, Dwerghamster of de Kortstaartdwerghamster, diertjes die in dierenzaken gekocht kunnen worden. De aloude Limburgse naam voor Hamster is nog steeds Korewoof, Korewoof of Kaorewoof, verderlandst tot Korenwolf.

De Zoogdierenwerkgroep is bij voorbaat zeer erkentelijk voor uw moeite. Gegevens met een zo nauwkeurig mogelijke plaatsomschrijving kunt u op een briefkaartje sturen naar de secretaris van de ZWG, van Galenstraat 64, 6163 XW Geleen, of telefonisch doorgeven (046-747938 na 18 uur).

Leo Backbier

De Hamster (Cricetus cricetus) (foto: T. Lenders, Linnerveld 11-4-1991).